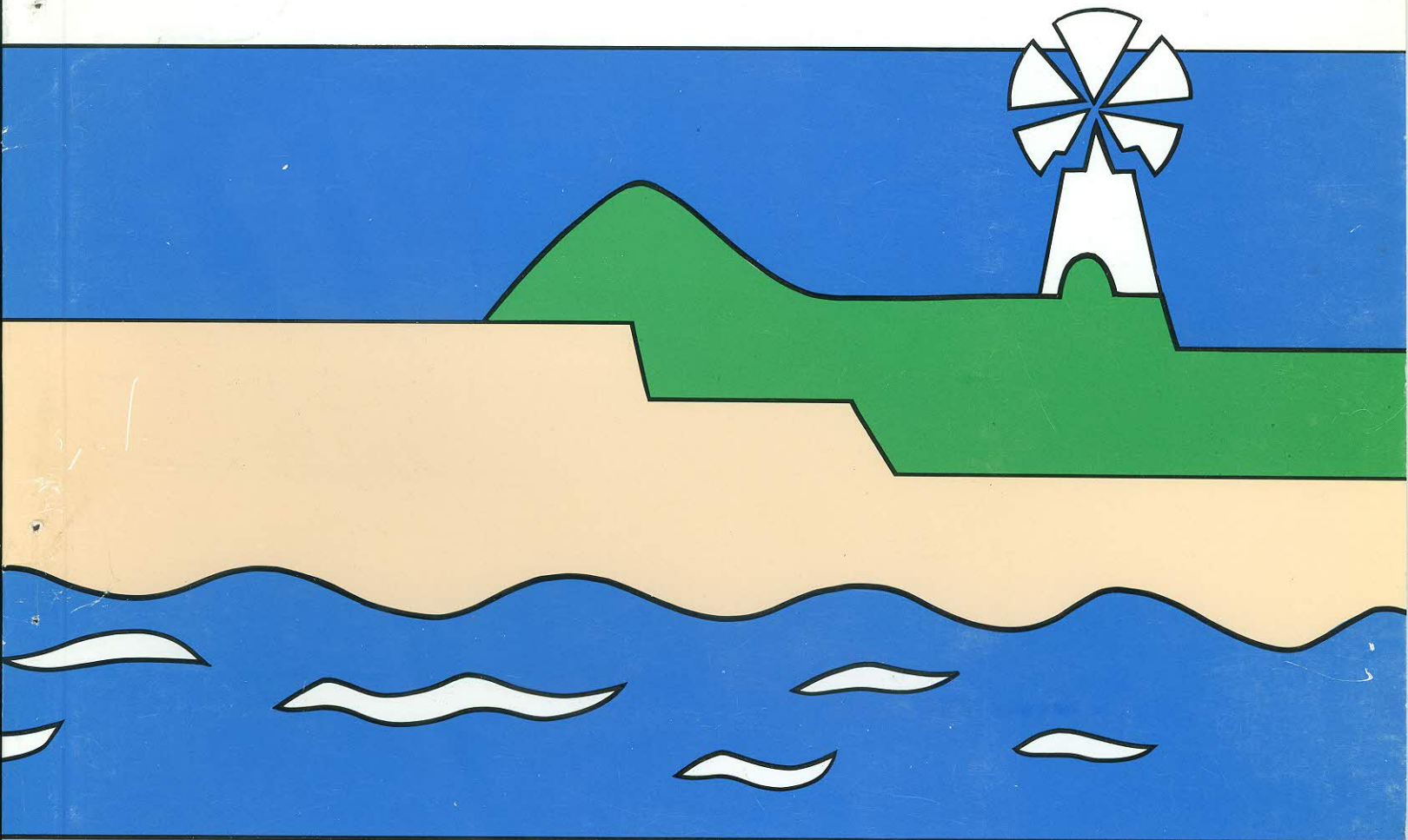

POLDERS EN WATERINGEN

Informatie-tijdschrift van de Vereniging
van Vlaamse Polders en Wateringen
Koningin Elisabethlei 24, 2018 Antwerpen
Verantwoordelijke uitgever :
Ridder B. de Schaetzen van Brienen
Diestersteenweg 83 - 3800 St.-Truiden.
Viermaandelijks tijdschrift
Verschijnt in maart, juni, september en december

1^e jaargang nr. 4 - maart 1984

POLDERS EN WATERINGEN

POLDERS EN WATERINGEN.

Viermaandelijks tijdschrift.

jaargang nr.

Informatie-tijdschrift van
de Vereniging van Vlaamse
Polders en Wateringen,
Koningin Elisabethlei 24,
2018 Antwerpen.
Tel. 03 / 2372840

Redactie:

B. de Schaetzen van Brienem,
R. Bosman, D. Demeyere,
M. De Smet, H. Hosteaux,
I. Van den Bossche.

Eindredactie:

D. Demeyere, Ontvanger-
Griffier van de Nieuwe
Polder van Blankenberge,
Kapellestraat 26,
8411 Zuienkerke (Houtave)
Tel. 050-319850

Verantwoordelijke Uitgever

Ridder B. de Schaetzen van
Brienem, Voorzitter van de
Watering van St. Truiden
Diestersteenweg 83,
8300 St. Truiden
Tel. 011 - 683000

Abonnementen:

Per jaar (4 nummers): 400 F.
Per nummer: 100 F.
Door storting op rekening
068- 2013481-79 of
738-8111972-78 van de
Vereniging van Vlaamse
Polders en Wateringen
te 2018 Antwerpen
met vermelding
"Abonnement tijdschrift"

Druk en verspreiding:

Die Keure nv
Oude Gentweg 108, 800 Brugge.

INHOUD

- 1) Woordje van de voorzitter 3
- 2) De ontvanger-Griffier : een gewetensvol 5
ambtenaar, door Ridder B. de Schaetzen
van Brienem.
- 3) Nieuws uit de Vereniging. 7
- Herziening wetgeving 9
- Werkgroep Milieu 12
- Werkgroep Dijken 13
- Werkgroep PR.
- 4) Algemene informatie
- Scheikundig onderhoud van waterlopen en 15
kavelsloten door Ing. A. Vandierendouck
Voorzitter van de Watering
"Het Vrijgeweid"
- Muskusrattenverdelging, door Ir. Van 25
Melckebeke, e.a. ingenieurs van de Dienst
voor Plantenbescherming. Bestuur van
Land en Tuinbouw bij het ministerie
van Landbouw.
- De vereniging van Limburgse Wateringen 35
door Rudi Briens polder-secretaris VLW
ontv. Gr. van de Wateringen de Herk en
de Laambeek.
- 5) Aktualiteit
- Structurele opbouw van de Vlaamse 43
Administratie

STUDIEBUREAU TALBOOM N.V.

Schallienhoeve

A. Meersmansdreef nr. 1

2670 PUURS - KALFORT

Tel. 03/889.10.97

03/889.12.12

RAADGEVENDE INGENIEURSBUREAU VOOR CIVIELTECHNIEK EN KULTUURTECHNIEK

- **Infrastructuurwerken : Wegen- en rioleringswerken**
- **Milieutechnieken : Inzameling, transport en behandeling van afvalwater**
- **Landinrichting : Waterbeheer - landschapinrichting en groenaanleg**
- **Burgerlijke bouwkunde**

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

In uitvoering van de besluiten van ons laatste jaarkongres had een onderhoud plaats met de top van het bestuur der waterwegen van het Ministerie van Openbare Werken.

Drieën dertig besturen van polders en wateringen in Vlaanderen zijn gelegen langs waterkerende dijken langs de Vlaamse rivieren en hebben te maken met beheersproblematieken omtrent deze dijken en de daarin liggende kunstwerken voor de waterbeheersing.

Deze eerste contacten betroffen een verkenning en formulering van de waargenomen problemen, zoals deze o.m. werden besproken op een bijeenkomst van de betreffende polders en wateringen op 26/09/1983 terzake.

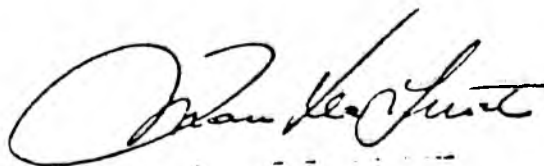
We hebben op het Ministerie beleids mensen ontmoet die in een algehele geest van welwillendheid onze besturen willen betrekken bij het dijkenbeleid. De beheersproblemen van onze besturen zijn hen bekend. Ook op het Bestuur der Waterwegen zal in de toekomst met bereidwilligheid verder met de VVPW overlegd worden omtrent voor iedereen aanvaardbare bestuurlijke communicatieprocedures voor het beheer van en vormen van medebeheer voor de waterbeheersing binnen de stroomgebieden van de aanpalende polders en wateringen.

Ondertussen kijken we uit naar de eerste ontwerp tekst van de kreet omtrent de polders en wateringen van de hand van Dr. Achiel Pauwels, voorzitter van de departementele werkgroep terzake. Van zodra deze tekst ons zal overgemaakt worden, zullen wij deze ter bespreking brengen op het bestuur van de VVPW. Van verschillende polder- en wateringbesturen ontvingen wij reeds overwegingen bij de toespraken dienaangaande op het jaarkongres van 18/11/1983.

De overgemaakte opmerkingen en beraadslagingen zullen voorgelegd worden en besproken worden door het bestuur van de VVPW. Een samenvatting van deze besprekingen binnen de VVPW zal ten gepaste tijde via dit tijdschrift medegedeeld worden aan onze leden/besturen van polders en wateringen.

We staan voor de verdere werking en bestaan van onze besturen voor belangrijke tijden.

Alleen 'samen' zijn we sterk.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Marc DE SMET', written in a cursive style.

Marc DE SMET, Voorzitter VVPW

DE ONTVANGER-GRIFFIER : EEN

GEWETENSVOL AMBTENAAR

Ridder B. de Schaetzen,
Voorzitter commissie public-relations.

Alhoewel de wetgeving op de Polders en Wateringen de taak van de ontvanger-griffier duidelijk omschrijft, volstaat het niet dat deze het daarbij laat.

Een gewetensvol ontvanger-griffier is meer dan iemand die een verslag van de vergaderingen opmaakt, de ontvangsten int, de uitgaven betaalt en het archief van zijn bestuur bijhoudt. Bijkomend moet hij een goede schakel zijn tussen de ingelanden en het bestuur, de dijkgraaf of de voorzitter; hetzelfde geldt voor het personeel van de Polder of de Watering en in omgekeerde richting tussen de bevoegde Overheden en zijn bestuur. Hij moet een man zijn die de wetgeving door en door kent; ze op een juiste manier kan interpreteren en kan doorspelen aan zijn bestuur. Daarvoor is het nodig dat het bestuur hem de nodige documentatie ter beschikking stelt en dat de ontvanger-griffier zich dagelijks wil inzetten om zijn kennis te verrijken.

Als meestal eenzame man in zijn kantoor moet hij daarbij niet alleen een expert in de diverse wetgevingen zijn maar tevens een integer man om zich door niets of niemand te laten beïnvloeden. Wat niet wegneemt dat hij voor de ingelanden de man moet zijn aan wie zij hun problemen kwijt kunnen en die voor alles steeds naar de beste oplossing streeft. Een man die de gulden middenweg kan bewandelen, wat soms zeer moeilijk is.

Wat de boekhouding betreft is hij niet alleen de kassier, maar oefent hij ook de "Rekenhof-functie" uit; namelijk de controle over de wettelijkheid van de financiële verrichtingen. Zijn verantwoordelijkheid is des te groter gezien in de meeste

gevallen de dijkgraaf of voorzitter een personaliteit is die weinig of geen tijd heeft om zich met de belangen van zijn bestuur bezig te houden. Het is zeer belangrijk dat de samenwerking in wederzijds volle vertrouwen gebeurt.

Een ander facet is de continuïteit van de dienst. Dijkgraven, voorzitters en bestuursleden komen en gaan, maar de ontvanger-griffier blijft tot bij zijn oppensioenstelling.

Velen voelen zich geroepen tot deze functie doch weinig zijn uitverkoren. Met spijt stellen wij diverse mislukkingen vast, die aan het imago van de Polder of Watering en aan het imago van de functie schaden.

Op de vooravond van een vernieuwde wetgeving zou het dan ook wenselijk zijn dat men voor de functie van ontvanger-griffier hogere eisen zou stellen.

STUDIEBUREAU
DHONDT & VANOIRBEEK pvba

Zepperendorp 63,
3813 SINT-TRUIDEN.

Tel. 011 - 67 57 55

GESPECIALISEERDE STUDIEDIENST INZAKE :

- sanering van waterlopen (stuwen, wachtbekkens, ...)
- uitvoeren van dynamische studies in samenwerking met de K.U.L. (laboratorium voor hydraulica) met de bedoeling met hoge nauwkeurigheid piekdebieten te bepalen en uiteindelijk een kostenbesparing te realiseren.
- alle topografische verrichtingen, afpalingen.
- wegenis- en rioleringsstudies, groenaanleg.
- speciale technieken.

NIEUWS UIT DE VERENIGING

HERZIENING WETGEVING OP DE POLDERS EN WATERINGEN.

Uit de binnengelopen reacties op de artikelen over de wetsherziening in ons vorig nummer blijkt dat er bij onze besturen nogal wat verwarring bestaat tussen wie welk standpunt inneemt en over het definitief karakter ervan.

Wij achten het daarom wenselijk nog een korte toelichting te geven.

Dr. A. PAUWELS sprak als voorzitter van de departementele werkgroep wetgeving. Deze werkgroep werd op 11 februari 1983 opgericht binnen de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu die ressorteert onder het Vlaamse Ministerie voor Ruimtelijke Ordening Landinrichting en Leefmilieu (Gemeenschapsminister Akkermans).

Aan deze werkgroep nemen vertegenwoordigers deel van volgende besturen of organisaties : de Centrale Studiedienst der Polders, de Landelijke Waterdienst, de Provinciebesturen, het Ministerie van Openbare Werken, de landbouworganisaties Boerenbond en ABS, alsook de Vereniging van Vlaamse Polders en Wateringen.

De afgevaardigde van de VVPW zijn : De Smet M., Voorzitter VVPW, D. Demeyere, Secretaris VVPW, H. Pylyser, Penningmeester VVPW, Briers R. Ontv.Gr. Watering De Herk, Ceysens G. Voorzitter Watering Het Schulensbroek, Demeyere E., Dijkgraaf Nieuwe Polder van Blankenberge, Lammens W., Ontv.Gr. Watering van St. Truiden, E. Muysoms, Dijkgraaf Polder van Willebroek en Vancraeynest D., Ontv.Gr. van de Zwinpolder.

Bij de besprekingen in de departementele werkgroep hebben de vertegenwoordigers van de VVPW de krachtlijnen vertolkt die het Bestuur van de VVPW in zitting van 27 juni 1983 vastgelegd heeft. Voorts werd de gedachtengang van de discussienota van september 1980 gevolgd.

De krachtlijnen van onze vereniging werden op de Algemene Vergadering toegelicht door VVPW-secretaris D. Demeyere. Hij wees erop dat sommige voorstellen van de VVPW door de andere leden van de departementele werkgroep niet of niet volledig bijgetreden werden zodat er naar een compromis diende gezocht te worden.

Dr. A. PAUWELS bracht een samenvatting van de gedachtenwisseling binnen de werkgroep over de belangrijkste materies van de wetgeving.

Dr. A. PAUWELS werkt momenteel aan een artikelsgewijze tekst van een voorstel van decreet. Deze tekst zal niet definitief zijn maar ter discussie overgemaakt worden aan de leden van de departementele werkgroep.

Met uw adviezen zullen de vertegenwoordigers van de VVPW moeten rekening houden bij het opstellen van de definitieve teksten door de departementele werkgroep wetgeving. In voorkomend geval zullen zij vragen de discussies over bepaalde materies te heropenen.

Verwacht wordt dat Dr. A. Pauwels binnenkort klaar zal zijn met de artikelsgewijze tekst en dat de raadpleging van onze besturen in de eerstvolgende weken zal kunnen gebeuren.

HET BESTUUR.

WERKGROEP MILIEU : VERSLAG VAN DE VERGADERING GEHOUDEN
OP 16 NOVEMBER 1983

Aanwezig : Graaf de Ribaucourt D., Voorzitter;
Vandierendounck A., Ceyssens G., Leden;
Hosteaux H., Hoogstoel J., Centrale Studiedienst;
Sinnavee H., Secretaris;

- 1° Welkom van de Voorzitter : Graaf de Ribaucourt heet iedereen welkom en stelt vast dat niemand zich heeft laten verontschuldigen. De adressenlijst van de leden wordt overlopen teneinde eventuele aanpassingen te kunnen doen.
- 2° Goedkeuringen notulen vergadering van 12 september 1983 :
Geen van de aanwezigen heeft opmerkingen.
- 3° Verslag van de Polderdag ingericht door de Vereniging van Belgische Natuur- en Vogelreservaten v.z.w. te Brugge op 15 oktober 1983 : A. Vandierendounck heeft deze studiedag bijgewoond en brengt verslag uit. In het kort ging het erover dat de Polders, die vroeger van groot ornitologisch belang waren door hun rijkdom aan water en grasland, nu een irreversibele verwording ondergaan. Zij vinden dat het niet meer verantwoord is te investeren (gemeenschapsgelden) in bijvoorbeeld een verlagings van het waterpeil (cf. ruilverkavelingen) omdat dit nefast is voor de vogels, die, zeggen ze, ook een cultuurpatrimonium zijn. Men moet afstappen van de norm produktiviteit.
De vergadering meent dat milieu- en landschapszorg inderdaad belangrijk zijn maar dat men niet mag vergeten dat de landbouwers niet alleen leven in een landschap maar er ook hun brood moeten verdienen. Het één is misschien niet belangrijker dan het andere maar is minstens even belangrijk. Er moet bovendien opgelet worden voor het decreet op de landschappen, dat de kringen van de "groenen" veel meer macht geeft in het landschap dan de landbouwers en hun organisaties.
- 4° Congres "Water en Groen" verslag van de werkgroep Coördinatie der Besturen : Adviseur Hosteaux leest het rapport

van ir. Spaas, die het congres heeft bijgewoond. De polders en wateringen werden in vraag gesteld maar blijven belangrijk omdat de belanghebbende er beslissen en er ter plaatse zijn.

- 5° Bepalen van de krachtlijnen van onze werking en opstellen van een werkingsprogramma : Het meest dringend is inspraak verwerven inzake het ontwerp van landschapsdecreet. Een herneming ervan met raadpleging van alle belanghebbende of minstens het maken van opmerkingen moet mogelijk zijn.

Deze vraag zal rechtstreeks tot de Minister gericht worden in verslag van de werkgroep op het congres van de VVPW.

Verder moeten de polders en wateringen, als belanghebbenden, vertegenwoordigd zijn in alle groepen die hun materie behandelen, bijvoorbeeld ook in een bekencommissie, waarover in Limburg reeds herhaardelijk is gesproken.

- 6° Besprekingen omtrent :

a) Milieuvriendelijk ruimen van waterlopen : op basis van de brief Ceyskens zal deze materie behandeld worden.

b) Inventariseren van de instellingen waar een vertegenwoordiging van de VVPW gewenst is : elk van de leden zal voor zichzelf een dergelijke lijst maken en meebrengen naar de volgende vergadering.

c) Inventaris opstellen van de wetgeving inzake milieuaspekten : analoog zal elk lid proberen zoveel mogelijk te verzamelen.

d) Brief van de Voorzitter Ceyskens : De vragen van deze brief zullen gesteld worden aan alle leden van VVPW. Na een bundeling zullen ze besproken worden in de werkgroep.

De Centrale Studiedienst der Polders zal zich gelasten met het materieel werk.

- 7° Allerlei :

- Daar Voorzitter Graaf de Ribaucourt onmogelijk op het jaarcongres van de vereniging kan aanwezig zijn, zal de secretaris aldaar verslag uitbrengen van de werkgroep. Daarin zullen de doelstellingen, zoals ze uit de eerste twee vergaderingen naar voor kwamen, vermeld worden en zal gewezen worden op het belang van Polders en Wateringen voor het milieu.

Bovendien zal de rechtstreekse vraag tot Minister Akkermans gesteld worden tot herbehandeling van het decreet op de bescherming van de landschappen.

- De volgende bijeenkomst is gepland voor 6 maart 1984. De heer Goedleven zal daarop uitgenodigd worden teneinde enige toelichting te bekomen inzake het landschapsdecreet.
- De voorzitter dankt iedereen en sluit de vergadering.

De secretaris
H. SINNAEVE.

Boomkwekerijen Armand OP DE BEECK p.v.b.a.

Tel. (015) 75 52 66

Lierbaan 108 - 2870 PUTTE bij Mechelen

Specialiteiten op 30 ha. kulturen:

Verdelers der geselecteerde populieren "UNALS" en andere cultivars.

Bos- en haagplanten. Loof- en Naaldhout.

Alle sieraad-bosbomen en Veren.

Prijslijst op aanvraag.

Sedert 1872 ten dienste van het GROEN.

Wij blijven ten dienste om alle nuttige technische raadgevingen.

WERKGROEP DIJKEN : NAAR EEN MODUS VIVENDI MET HET BESTUUR DER WATERWEGEN.

Naar aanleiding van de krachtlijnen van het toekomstig dijkenbeleid door de algemene vergadering van de werkgroep "dijken" geformuleerd in zitting van 26.09.1983, werd op 16 februari laatstleden een delegatie van de VVPW ontvangen op het Bestuur der waterwegen te Brussel door de heren Ir. Van Heel, Inspecteur-generaal, Ir. Casteleyn, Hoofdingenieur-Directeur van de Dienst der Zeeschelde en de Heer Druppel, Eerste adviseur.

De afvaardiging van de VVPW bestond uit de heren Marc De Smet, Voorzitter, D. Demeyere, secretaris, J. Talboom, Dijkgraaf en Voorzitter van de werkgroep "dijken" en M. Van Borm, Ontvanger-Griffier en secretaris van de werkgroep "dijken".

Tijdens dit onderhoud werd er ruim van gedachten gewisseld over het medebeheer der dijken door de polder- en wateringbesturen die dijken in hun omschrijving hebben, het medezeggenschap bij het goedkeuren van de plannen en toezicht van dijkwerken, bouwen van sluizen in de dijken, verbeteringswerken aan de dijken en kunstwerken, het beheer van de kunstwerken noodzakelijk voor de beheersing van de binnenwaters en de dijk-schouwingen die de Staat dient uit te voeren ingevolge artikel 11 van de dijkenwet.

Aan de delegatie van de VVPW werd beloofd dat er in de toekomst zo veel mogelijk voorafgaandelijk overleg zal gepleegd worden voor werken die de Staat zal uitvoeren aan of in de dijken in de gebieden van polders of wateringen. Er werd tevens overeengekomen een oplossing te zoeken en eventueel een compromis af te sluiten voor het beheer en de bediening van de afwateringssluizen in de dijken. De langsgrachten achter de dijken zullen worden geklasseerd en het beheer en onderhoud hiervan zal worden overgedragen aan de polders of wateringbesturen. De dijkschouwingen die het Rijk dient uit te voeren zullen worden

losgekoppeld van de polderschouwingen en een afvaardiging van de polder- of wateringbesturen zal hierop worden uitgenodigd.

Er werd ook van gedachten gewisseld over de bestaande overstromingsgebieden (potpolders) in het scheldebekken. Vanwege de VVPW werd er aangedrongen op de bouw van een stormstuw op de Schelde. Dit project zal echter om financiële redenen voorlopig niet kunnen verwezenlijkt worden. De optie blijft echter behouden.

De VVPW dankt het Bestuur der Waterwegen voor dit constructief gesprek.

M. Van Borm.

WERKGROEP PR OP STAP DOOR HET VLAAMSE LAND

De werkgroep Public Relations komt regelmatig samen voor de samenstelling en de bespreking van het tijdschrift.

Nieuws uit uw Polder of Watering en artikelen van algemene aard zijn steeds welkom.

Vanaf volgende jaargang beginnen wij met een nieuw rubriek waarin we de schijnwerpers zullen richten op een bepaald polder- of wateringbestuur. Wij zullen aan de bestuurders zelf de gelegenheid bieden om zichzelf en hun Polder of Watering voor te stellen, om hun visie op de polders en wateringen mede te delen, de uitgevoerde werken te tonen, de plaatselijke problemen aan te snijden enz.....

De eerste in de reeks wordt de Watering De Beneden Mark te Hoogstraten waar we op 29 maart zullen ontvangen worden door Voorzitter Janssens en zijn Bestuur.

D. Demeyere.
Secretaris.

ALLERLEI

1. WIJ NOTEREN DE TOETREDING van :

Polder Sint-Trudoledeken (West-Vlaanderen 4.460 ha.)

De Zwin-Polder (West-Vlaanderen 8.000ha.)

Moerbeke-polder (Oost-Vlaanderen 3.756ha.)

Zuidijzerpolder (West-Vlaanderen 9.446 ha.)

2. DE WERKGROEP MILIEU zal aan alle polder- en wateringbesturen een vragenlijst overmaken omtrent de milieuproblematiek. De werkgroep doet een dringende oproep opdat de besturen de vragenlijst zorgvuldig zouden invullen en terug zouden sturen.

3. DE WERKGROEP MILIEU vergadert op dinsdag 6 maart 1984. Op deze vergadering zal de heer E. Goedleven, Adviseur, hoofd van de dienst monumenten- en Landschapszorg van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een voordracht houden over de inrichting en werking van zijn dienst.

4. DIAMONTAGE "POLDERS EN WATERINGEN

De prachtige diamontage die U hebt kunnen bekijken tijdens de oprichtingsvergadering van de VVPW op 23 september 1983 te Antwerpen, kan nu dank zij de medewerking van het Gemeentekrediet van België, voor vertoning ter beschikking gesteld worden van de besturen.

Wanneer U eventueel deze voorstelling zou plannen voor uw eerstvolgende Algemene Vergadering, kan dat geregeld worden mits voorafgaandelijk contact op te nemen met het secretariaat van de VVPW te Antwerpen.

SCHEIKUNDIG ONDERHOUD VAN WATERLOPEN EN KAVELSLOTEN

door Ing. A. Vandierendounck
Voorzitter van de Watering
"Het Vrijgeweid"

1. Inleiding

Het regelmatig ruimen en reiten van de waterlopen behoort tot de belangrijkste taak van elke instantie belast met het beheer van het afwateringstelsel. Deze werken gaan steeds gepaard met de klassieke problemen zoals het verwerken van de afvalstoffen langs de oevers, schade aan afsluitingen, aan uitmondingen van draineerbuizen e.a.

Ter vervanging van deze traditionele onderhoudsmethode, wordt door de gemeenten, Polders en Wateringen naar alternatieve oplossingen uitgezien. Eén van deze methodes is het chemisch onderhoud van de waterlopen. Deze bijdrag beoogt, vertrekkend uit eigen ervaring, de opdrachtgevende Besturen in te lichten over de aanpak en organisatie van het onderhoud der waterlopen met scheikundige middelen, zowel op administratief als op technisch vlak.

2. Historiek

De laatste decennia heeft de ontwikkeling van de chemische bestrijdingsmiddelen in de land- en tuinbouwsector een enorme vlucht genomen. Dank zij de belangrijke resultaten in deze sector geboekt hebben bestrijdingsmiddelen een toepassingsdomein gevonden o.a. in het onderhoud van waterlopen, wegbermen, gemeentelijke plantsoenen, spoorwegen e.a. Tegenwoordig worden produkten op de markt gebracht welke geen residu in de bodem nalaten en aldus zeer milieuvriendelijk zijn.

3. Keuringen en eisen van het bestrijdingsmiddel

Enkele aspecten die bij de keuringen en onderzoeken naar voor komen zijn o.m. :

- 1) De invloed van het middel op de waterplanten.
Door veld- en laboratoriumproeven wordt bepaald welke dosering men moet toepassen om een bevredigend resultaat te bekomen.
- 2) De invloed van het middel op het visbestand.
In visrijke sloten mogen geen middelen gebruikt worden die een nadelige invloed hebben op het visbestand, hetzij door directe toxiciteit, hetzij door dat de middelen een invloed hebben op visvoedselorganismen, hetzij dat ze het zuurstofgehalte in het water verlagen.
- 3) De invloed van het middel op het zuurstofgehalte van het water. Het zuurstofgehalte is niet alleen van invloed op levensfuncties van de vissen maar is tevens van grote betekenis voor de biologische zelfreiniging van het water.
- 4) De invloed van het middel op de kwaliteit van het drinkwater voor het vee. Gedurende de weideperiode drinkt het vee meestal water afkomstig uit de sloten. Het water moet ook na de bespuiting geschikt blijven als drinkwater.
- 5) De afbraak van het middel in het water of in de grond. Het behandelde water zal uiteraard minder geschikt zijn voor het beregenen van teelten. Bij het onderzoek wordt de afbraaksnelheid van het middel in het water nagegaan, terwijl tevens wordt vastgesteld bij welke concentratie van het middel in het water, dit water weer voor alle doeleinden geschikt is.

4. Principe van het scheikundig onderhoud van waterlopen.

In een waterloop die vooraf goed werd geprofileerd, is, na verloop van tijd, de begroeiing de voornaamste hinderpaal voor een vlotte doorstroming, en oefent aldus een grote invloed uit op de goede afwatering van het gebied.

Uit de formule van Manning $Q = k_m R^{2/3} S^{1/2}$ (Q = debiet, k_m = ruwheidsfactor) leren wij dat het debiet van de waterlopen functie is van de ruwheidsfactor k_m . Deze factor varieert van 45-30 bij waterlopen met weinig begroeiing tot 10 bij sterke begroeide waterlopen. Dit kan aanleiding geven tot drie à viermaal kleinere debieten met als gevolg een sterk verkleurd rendement. Het saneren van een waterafvoer-stelstel, zoals door de Landelijke Waterdienst, Ruilverkavelingscomités en Provincies wordt uitgevoerd vergt vanwege de overheid belangrijke investeringen. Het zou dan ook onverantwoord zijn dit resultaat aldus te verminderen en de leidingen in korte tijd te laten verstikken in de weelderige plantengroei. De schadelijke cyclus begroeiing van de sloot - daling van de stroomsnelheid - aanzanding-storing van de ontwatering - wordt door het chemisch ingrijpen doelmatig gestopt in de eerste fase.

Wegens mogelijke invloeden op de stevigheid van de taluds en op het milieu behelst dit onderhoud geen drastische ingreep op het plantenrijk, maar beoogt het onder controle houden van zowel bodem- als taludvegetatie, eerder dan het volledig verwijderen van de begroeiing.

Waar het mechanische onderhoud van kunstmatige waterlopen en kavelsloten zich vooral richt op een jaarlijkse verwijdering van alle afvalstoffen en aanslibbingen, waarbij ieder jaar dezelfde of nog steeds aangroeiende plantenmassa's worden uitgehaald, dan zal men met het chemisch onderhoud de bedoeling hebben om, na toepassing van minstens 2 jaar :

- een bodem te bekomen met beperkte begroeiing waarbij aanslibbingen tot een minimum worden herleid.
- een talud te bekomen met een gesloten grasbestand. Door de goede grasgroei wordt de stevigheid verhoogd dat praktisch geen verzakkingen meer te vrezen zijn.

Er dient benadrukt dat een zeer nauwgezette dosering en productenkeuze zeer belangrijk zijn om elke mogelijkheid van milieuschade uit te sluiten.

Als vertrekpunt moet men stellen dat de bestrijdingsmiddelen snel worden geïnactiveerd en door microorganismen in de bodem worden afgebroken.

De enige zorg dat men na een toepassingsperiode van twee jaar heeft is :

- het chemisch bijwerken van de bodem ter onderdrukking van de onderwater vegetatie en bodembegroeiing.
- het beletten van alle overtollige groei van dicotyle onkruiden evenals het kort houden van het grasbestand.
- na een periode van drie à vier jaar, volgens de noodzakelijkheid, een mechanische ruiming van de waterloop uitvoeren waarbij men er zorg voor draagt dat alleen de bodem wordt gereinigd en het talud volledig wordt bewaard. Alleen op de plaatsen waar verzakkingen zijn zal wat bijgewerkt worden.

5. Praktische uitvoering

5.1. Ontwerp

Vooraleer tot een chemisch onderhoud te besluiten dient er op gewezen dat een verwaarloosde waterloop niet door een scheikundige behandeling kan gesaneerd worden.

Gezien de bespuitingen enkel tot doel hebben de vegetatie onder controle te houden is het noodzakelijk de aanslibbingen te verwijderen en indien nodig te herprofilieren.

Vooraf wordt een bijzonder bestek (openbare of beperkte aanbesteding) of een onderhoudskontraat (onderhandse overeenkomst) opgesteld waarin een aantal voorschriften worden opgenomen in verband met de waarborgtermijn na behandeling, de schade aan aanpalende teelten wegens spuitdrift, gebruik van produkten, bepaalde soorten spuitdoppen e.a.

Sommige provincies laten toe een onderhoudskontraat met de aannemer voor minstens drie jaar af te sluiten, hetgeen een aanvullende waarborg is voor het geleverde werk.

Hierdoor krijgt de aannemer een grondige kennis van de groeitoestand in de waterlopen en kan hij de bestrijdingsmiddelen beter doseren.

- 5.2. Uitvoering

Uit het principe van deze bestrijdingsmethode leidt men af dat een belangrijk onderscheid wordt gemaakt tussen de behandeling van bodem en talud.

5.2.1. Talud behandeling

- Onkruidbestrijding :

Door een bestrijding tegen onkruiden o.a. netels, zuring, kleefkruid e.a. wordt een overwoekering ten nadele van de nuttige grassen vermeden. Het is namelijk bekend dat vooral netels schadelijk zijn voor de stabiliteit van het talud wegens hun wortelgestel en de ijle plaatsen welke tijdens de winterperiode worden achtergelaten. De grassen die achteraf de plaats van deze onkruiden zullen innemen leggen het talud vast en vormen aldus een beschermende tapijt tegen de watererosie. Om verarming van de flora in het gebied te voorkomen is het niet gewenst eveneens de oevers mee te spuiten. Alleen het waterprofiel is nuttig voor de goede doorstroming van het water. Wegens de diversiteit van de onkruiden en hun verschillend tijdstip van behandeling is het moeilijk een vaste datum van toepassing vast te leggen. Veel hangt af van de weersomstandigheden en de groeitoestand van het gewas. In de praktijk zal een behandeling met bestrijdingsmiddelen op basis van Triclopyr (o.a. Garlon - tegen netels, samen met dicloropicolinezuur (o.a. Lontrel P)- tegen distels en andere tweezaadlobbige onkruiden-, toegepast vanaf de tweede helft van mei tot half juni, gunstige resultaten opleveren.

- Kort houden van het grasbestand op het talud :

Teneinde de hoog opschietende grassen in hun groei te remmen en toch de stabiliteit van de oevers te waarborgen kan een geringe dosis dalapon ingezet worden in juni. De concentratie van de spuitoplossing dient experimenteel vastgesteld te worden en is afhankelijk van de groeitoestand van het gewas.

Indien de grasgroei niet hinderlijk is voor de normale waterafvoer kan deze behandeling evenwel vervallen.

5.2.2. Bodembehandeling

- Bestrijding tegen hoog opgroeiende vegetatie :

Deze bestrijding richt zich vooral tegen riet, rietgras, lis en liesgras. Bij dichte begroeiing is een bespuiting met een middel op basis van glyfosaat (Round Up) meestal aangewezen. In droogstaande sloten zal een middel op basis van diclobenyl (Casaron) voordelig worden ingezet. De meeste geschikte periode van toepassing is half juli.

- Bestrijding van ondergedoken waterplanten :

Hier wordt vooral waterpest, sterrekroos en vederkruid bedoeld; planten welke een sterke belemmering van de normale waterafvoer veroorzaken en een belangrijke hinder vormen voor de functie van pomp-gemalen.

Het verwijderen van de dichte hoog opgaande begroeiing kan een belangrijke verschuiving van de plantenassociatie als gevolg hebben, en aldus een belangrijke probleem scheppen bij de aanvang van de bestrijding.

De ondergedoken vegetatie kan door het zonlicht geactiveerd worden waardoor een explosieve planten-aanwas kan ontstaan. De behandeling gebeurt het best met het diclobenyl granulaat (Casaron) bij lage waterstand en relatief hoge temperatuur ($\pm 18^{\circ}\text{C}$)

6. Toepassing in de watering "Het Vrijgeweid"

Deze watering is gelegen in de Vlaamse Zandstreek (deelgemeenten Ruddervoorde, Lichtervelde, Zwevezele) en beschikt over een goed afwateringstelsel evenwel met zandige oevers.

Na een mechanische ruiming in 1967, heeft men in 1968 een aanvang genomen met de chemische onkruidbestrijding, gebruik makend van middelen welke in deze jaren ter beschikking werden gesteld. Aanvankelijk had men af te rekenen met de verschuiving van de planten associatie, waardoor moeilijkheden werden ondervonden bij de bestrijding van de onderwater vegetatie. Sindsdien werd deze methode, met gunstig gevolg, toegepast telkens met een onderbreking om de vier jaar voor een lichte ruiming.

Door de jaarlijkse behandeling heeft men een sterke vermindering van de bodembegroeiing vastgesteld. Er blijft evenwel een beperkte groei van waterplanten in de waterlopen, wat het biologisch en vegetatief leven ten goede komt. Voor wat de taluds betreft, is het resultaat van de bestrijding tegen de dicotyle onkruiden bereikt. Het grasbestand is dusdanig verbeterd dat de zandige oervers thans voldoende stevigheid bezitten (zie bijgaande fotot's).

7. Voorzorgen bij dergelijke onderhoudswerken

De praktijk heeft aangetoond dat enkele voorzorgen dienen genomen te worden :

- a. De weersomstandigheden, de waterstand en de temperatuur zijn elementen die voor een groot deel het welslagen van de onderneming bepalen.
- b. De druk van het toestel moet goed afgesteld worden om spuitdrift te voorkomen.
- c. Bij de bestrijding van de onderwatervegetatie is er een gevaar dat water wordt gebruikt voor het beregenen van de gewassen, wat aan deze laatste schade zou kunnen veroorzaken.
De aannemer zal in ieder geval deze aangelanden hiervan in kennis stellen.
- d. Bij overtollige begroeiing kan het verwijderen van de verdorde planten noodzakelijk zijn om aanslibbingen te voorkomen.

Toepassing chemisch onderhoud van waterlopen
in de Watering het Vrijgeweid (West-Vlaanderen)

foto boven : De Veldambeek na 4 jaar chemisch
onderhoud.

foto onder : Een kleine kavelsloot, chemisch
onderhouden.

8. Voordelen van het scheikundig onderhoud ten opzichte van het mechanisch onderhoud.

Als voornaamste voordelen mogen genoemd worden :

- a. Het doelmatig vernietigen van de hinderlijke waterplanten in de eerste fase met achteraf mogelijkheid om de plantengroei onder controle te houden.
- b. Het verstevigen van de taluds door de aangroei van het grasbestand.
- c. Door de chemische behandeling worden geen afvalstoffen op de oevers gedeponerd.
- d. De moeilijk te bereiken plaatsen kunnen gemakkelijk scheikundig worden behandeld zonder verplaatsing van afsluitingen.
- e. Geen schade kan toegebracht worden aan uitmondingen van drainages en betuiningen.
- f. Door de eenvoudige apparatuur en de snelheid van uitvoering zijn de eenheidsprijzen voordelig te noemen, vooral na enige jaren onderhoud.

9. Toepassingsveld van de chemische onderhoudswerken

De volledige bestrijding zoals hoger werd beschreven geldt voor waterlopen met hinderlijke begroeiing en onstabiele oevers, en is afhankelijk van de bestaande vegetatie.

In poldergebieden zal genoemde taludbestrijding minder aandacht krijgen en zal meer de nadruk worden gelegd op de bestrijding van de overtollige bodem- en onderwaterplanten. Waterlopen, die geen afwateringsfunctie vervullen voor de landbouw, en in natuurgebieden gelegen zijn, behoren niet tot het toepassingsdomein gezien het de bedoeling is de afvoersloten, welke belangrijke ecotopen zijn voor fauna en flora, ongewijzigd te behouden.

Besluit

Wegens zijn doeltreffendheid in het voorkomen van aanslibbingen, door het in bedwang houden van de vegetatie heeft

de scheikundige onkruidbestrijding een vast plaats verworven tussen de klassieke onderhoudsmethodes van waterlopen en kavelsloten.

De gunstige uitslagen die werden bekomen in enkele beperkte projecten zijn het resultaat van onderzoek en deskundige toepassing van chemische middelen gekoppeld aan aangepaste uitvoeringstechnieken.

Amateurisme of onkunde kan leiden tot ernstige beschadiging van de waterlopen of kavelsloten. Deze onderhoudsmethode verdient de volle aandacht van alle instanties die belast zijn met het jaarlijks onderhoud van de waterlopen

PVBA J.P. VANDEVIJVERE

IZEGEMSTRAAT 108
8768 ST.ELOOIS-WINKEL (LEDEGEM)
TEL : 051/303081

gespecialiseerd bedrijf in

- _ chemisch onderhoud van
 - waterlopen
 - _ onkruidverdelging
-

MUSKUSRATVERDELGING

Door Ir. J. Van Melckebeke,
e.a. ingenieur van de Dienst voor
Plantenbescherming, Bestuur van
Land- en Tuinbouw bij het
Ministerie van Landbouw

Inleiding

In deze uiteenzetting wordt op de eerste plaats gepoogd bepaalde misverstanden uit de weg te ruimen, vooral in verband met de verantwoordelijkheden inzake muskusrattenverdelging - zowel van private personen als van Openbare Besturen.

Dit artikel beoogt eveneens de kandidaat-medewerkers een beeld te vormen van wat er van een privaat-medewerker geëist wordt.

Het laatste deel handelt over de te gebruiken bestrijdingsmiddelen.

Huidige structuur van de officiële muskusrattenbestrijding

De muskusrattenbestrijding, georganiseerd door de Dienst voor Plantenbescherming van het Ministerie van Landbouw, staat onder de administratieve en technische leiding van 4 landbouwkundige ingenieurs. Ieder ingenieur is verantwoordelijk voor een bepaalde omschrijving, ingedeeld naar de stroomgebieden en volgens het taalgebied.

De indeling van de omschrijvingen en het aantal muskusrattenvangers in elke omschrijving is aangeduid in tabel 1.

Tabel 1 : Indeling van de omschrijvingen

Omschrijving	Gebied	Aantal muskusratten- vangers
I	West- en Oost Vlaanderen Westelijk deel Vlaams- Brabant en Klein-Brabant (Antwerpen)	25
II	Limburg, Antwerpen (behalve Klein-Brabant) Oostelijk deel van Vlaams-Brabant	22
III	Henegouwen, Namen Waals-Brabant	11
IV	Luik, Luxemburg	8

Wie moet de muskusrat bestrijden?

De muskusrattenverdelging wordt geregeld bij K.B. van 16 oktober 1981 betreffende de bestrijding van voor planten en voor plantaardige produkten schadelijke organismen, met name door de hiernavolgende artikelen.

Art. 5 : De verantwoordelijke is verplicht over te gaan tot de bestrijding van, bij de afdeling II van dit hoofdstuk bepaalde schadelijke organismen (waartoe muskusratten behoren), zodra hij hun aanwezigheid vaststelt of deze hem door een overheidspersoon is gemeld.

Art. 47 : De verantwoordelijke, die muskusratten voor de eerste maal vaststelt of na een uitroeiïngscampagne opnieuw vaststelt, is verplicht dit aan de burgemeester aan te geven.

Art. 48 : Het is verboden muskusratten te fokken of ze levend te houden, te vervoeren of te verhandelen.
De verantwoordelijke kan de muskusrattenbestrijding toevertrouwen aan een derde die steeds in bezit moet zijn van een geschreven machtiging met gelegaliseerde handtekening.

De verantwoordelijke, Openbaar Bestuur, kan na voorafgaand akkoord van de Dienst (voor Plantenbescherming), de muskusrattenbestrijding toevertrouwen aan een derde die steeds in het bezit moet zijn van de toelating en gehouden is de aanwijzingen van de Dienst (voor Plantenbescherming) te volgen.

Art. 49 : Ieder verantwoordelijke is verplicht zijn medewerking te verlenen volgens de aanwijzingen van de Dienst voor Plantenbescherming wanneer een uitroeiïngscampagne door de Dienst wordt georganiseerd. Deze medewerking omvat onder meer de verplichting fuiken, klemmen alsook bestrijdingsmiddelen en andere tuigen op zijn goed te gedogen en bij de plaatsing en het toezicht ervan door officiële muskusrattenverdelgers behulpzaam te zijn.

Ter verduidelijking dient vermeld te worden dat volgens art. 1 voor voornoemd K.B. onder verantwoordelijke wordt verstaan :

"de eigenaar, de huurder, de gebruiker, publiek- of privaatrechtelijke persoon, die in welke hoedanigheid ook, een recht uitoefent op cultuurgronden, braakliggende gronden, bossen of wouden, of elk ander terrein daarin begrepen, de gronden van nijverheidsinstellingen, gebouwen, opslagplaatsen, vervoermiddelen en elk ander voorwerp dat kan drager zijn van schadelijke organismen."

Tenslotte wordt de verantwoordelijkheid inzake muskusrattenbestrijding voor wat de waterlopen betreft als volgt onderverdeeld :

- Bevaarbare waterlopen en onbevaarbare waterlopen van eerste categorie : rijk;
- Onbevaarbare waterlopen van tweede categorie : provincie, polder of watering;
- Onbevaarbare waterlopen van derde categorie : gemeente, polder of watering;
- Niet ingeschreven waterlopen : aangelanden;

Zoals blijkt uit art. 48, 2e en 3e alinea kan de verantwoordelijke de muskusrattenverdelgers toevertrouwen aan een derde. Een openbaar Bestuur dat van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken dient hiervoor vooraf het akkoord van de Dienst voor Plantenbescherming te bekomen.

Vooraleer dit akkoord kan verleend worden eist de Dienst dat o.a. aan volgende voorwaarden voldaan worden :

1. De "derde" dient gans het jaar door muskusratten te bestrijden. Als bewijs zal hij steeds de staartpunten van de door hem verdelgde ratten aan een afgevaardigde van de Dienst voor Plantenbescherming voorleggen.
2. Personen veroordeeld wegens overtreding van bepalingen vermeld in het veldwetboek komen niet in aanmerking evenals deze veroordeeld wegens andere zware misdrijven (diefstal, overtreding jacht- vogel- en viswet).
3. Privaatvangers gebruiken zelf vervaardigd of aangekocht materiaal (geen materiaal eigendom van de Belgische Staat)
4. Gebruik van een vuurwapen wordt sterk afgeraden vermits het zeer weinig efficiënt is.

Hoe werken de officiële muskusrattenvangers?

Met officiële muskusrattenvangers worden de muskusrattenvangers bedoeld die in dienst zijn van de Dienst voor Plantenbescherming.

Op dit oogenblik bedraagt hun aantal 66. Rekening houdend met de verdeelde verantwoordelijkheden inzake de muskusrattenbestrijding, het feit dat levende dieren niet luisteren naar juridische opsplitsingen, en de hoge specialisatiegraad van het beroep, is het noodzakelijk dat alle verantwoordelijken op een uniforme en goede manier samenwerken onder de coördinerende leiding van de Dienst voor Plantenbescherming. De Dienst doet beroep op de medewerking van het Ministerie van Openbare Werken voor het plaatsen, controleren en wegnemen van de lokaasklemmen tijdens de twee migratieperioden (± 16/2 tot 31/3 en ± 20/9 tot 30/10) op de bevaarbare waterlopen; op de polderbesturen, watering en gemeentebesturen wanneer de polder, watering of gemeente bewerkt wordt. De medewerking van de polderbesturen, watering en gemeenten beperkt zich heden meestal tot het helpen bij het klaarmaken van de giftige lokazen.

Iedere officiële muskusrattenvanger bestrijdt de muskusratten in 25 - 30 gemeenten. Iedere gemeente wordt systematisch bewerkt. Alle waterlopen, hoe klein ook, drinkputten, vijvers, enz... moeten gecontroleerd worden. De wijze waarop en het aantal controles die uitgevoerd worden zijn zeer sterk bepalend voor het resultaat van de bestrijding. Hierbij is de kwaliteit (kennis en motivatie) van de persoon die de bestrijding uitvoert van zeer groot belang. Omwille van de mobiliteit van de muskusrat (migratie) zou ieder werkgebied 3 keer per jaar moeten gecontroleerd worden. In werkelijkheid is dit onmogelijk ingevolge personeelsgebrek.

De samenwerking met de private muskusrattenvangers

De private muskusrattenvangers worden door de dienst aangespoord om gans het jaar mee te helpen aan de bestrijding van de muskusrat. De belangen van de officiële muskusrattenbestrijding en deze van de private muskusrattenvangers zijn echter vaak tegenstrijdig. Immers de meeste private muskusrattenvangers wensen alleen tijdens de winter muskusratten te vangen wanneer

de pels een bepaalde waarde heeft. Tijdens de zomer laten ze de muskusratten kweken om ze tijdens de winter te kunnen vangen. Dit is in strijd met het beoogde doel en met de wetgeving. Eveneens wordt zowel tijdens de zomer als tijdens de winter de officiële muskusrattencampagne soms gesaboteerd door private vangers. Dergelijke privaatvangers voldoen derhalve niet aan de eisen gesteld door de Dienst voor Plantenbescherming en dienen door de Openbare Besturen geweerd te worden.

Waaruit bestaat de medewerking van de verantwoordelijke?

Iedere verantwoordelijke is verplicht volgens artikel 49 van het K.B. van 16 oktober 1981 zijn medewerking te verlenen volgens de aanwijzingen van de Dienst wanneer een uitroeiïngscampagne door de Dienst wordt georganiseerd.

Deze medewerking omvat onder meer de verplichting fuiken, klemmen, alsook bestrijdingsmiddelen en tuigen op zijn goed te gedogen en bij de plaatsing en het toezicht ervan door officiële muskusrattenverdelgers behulpzaam zijn. De werkelijke wil moet aanwezig zijn om op een efficiënte manier mee te werken aan muskusrattenbestrijding. Dit is niet altijd het geval. Men verwacht veel van de officiële staatsmuskusrattenvangers.

Alle verantwoordelijke Openbare Besturen moeten zelf meer initiatieven nemen om iets te doen aan de bestrijding en niet alleen wachten tot wanneer de officiële muskusrattenvanger op de gemeente, polder of watering met de bestrijding begint.

Hun verantwoordelijkheid beperkt zich niet tot het inlichten van de Dienst omtrent de aanwezigheid van de muskusratten. Hiervoor moeten ze beschikken over gekwalificeerd personeel, met voldoende biologische kennis (zoals de levenswijze en de sporen van muskusratten en andere dieren). Dit personeel moet over een degelijke fysieke toestand beschikken want de muskusrattenbestrijding vergt zeer veel fysieke inspanningen. Het moet tevens een grondige hydrografische kennis hebben van de streek die het bewerkt. Alle waterlopen, drinkputten, vijvers, enz... moeten immers gecontroleerd worden. Deze personen moeten voldoende gemotiveerd zijn een grote verantwoordelijkheidszin hebben en bovendien zin hebben voor sociaal gevoel vermits ze met personen van andere verantwoordelijke niveau's moeten samenwerken

M.a.w. het personeel dat de bestrijding van de muskusrat moet uitvoeren dient te voldoen aan hoge kwaliteitsnormen. Indien aan deze normen niet voldaan wordt heeft dit onmiddellijke gevolgen op de efficiëntie van de bestrijdingscampagne. Bovendien moeten de gemeenten, polders en wateringen controle uitvoeren over de prestaties van de personen aan wie zij bij art. 48 van het K.B. van 16 oktober 1981 toelating tot verdelgen van muskusratten verleenden.

Welke zijn de bestrijdingsmiddelen?

Muskusratten kunnen verdelgd worden met mechanische en chemische bestrijdingsmiddelen. Bij de mechanische bestrijdingsmiddelen bestaan er diverse typen fuiken en klemmen, nl. lokaasklemmen, paletklemmen en grondklemmen. Het materiaal dient aangepast te worden aan het biotoop waarin gewerkt wordt, het seizoen, en de levenswijze van de muskusrat. Het vangstrendement is niet alleen afhankelijk van het gebruikte type vangmateriaal, doch eveneens van de plaatsing ervan en de kwaliteit van het vangmateriaal. Bovendien moet rekening gehouden worden met de ecologische gevolgen van de diverse typen vangmateriaal voor de omgeving. Het is immers aangetoond dat de diverse typen klemmen en fuiken niet allen even selectief zijn t.o.v. andere dieren en deze ongewenste vangsten dienen zoveel mogelijk vermeden te worden.

De selectiviteit t.o.v. andere dieren is niet alleen afhankelijk van het type vangmateriaal doch tevens van de manier waarop men het gebruikt. Hierover kan steeds informatie bekomen worden bij de ingenieur of muskusrattenvanger van het betrokken gebied.

Bij de chemische bestrijdingsmiddelen is tot op heden alleen de doeltreffendheid van lokazen op basis van chloorfacinon bewezen. Het type lokaas is van uitzonderlijk groot belang omwille van de attractiviteit t.o.v. de muskusrat. Thans zijn in ons land 4 handelsprodukten op basis van chloorfacinon erkend als bestrijdingsmiddel van de muskusrat.

CAID is een olieachtige emulsie, die 2,5 g/l chloorfacinon bevat en waarvan 1cc in een stuk wortel dient geïnjecteerd te worden. RASTOP SPECIAAL MUSKUSRAT, INTEGRAL MUSKRAT en ONDATOX C zijn gebruiksklare lokazen. Lokazen op basis van verse wortelen en CAID worden over het algemeen zeer goed opgenomen doch voor het gebruik ervan dient men erkend gebruiker te zijn of landbouwer of tuinder in hoofd- of nevenberoep. RASTOP SPECIAAL MUSKUSRAT, INTEGRAL MUSKRAT en ONDATOX C daarentegen mogen door iedereen gebruikt worden. Tijdens warme perioden kan hun opname de wensen overlaten. Bij het gebruik van giftige lokazen dient de ingenieur voor Plantenbescherming die de muskusrattenbestrijding in het betrokken gebied onder zijn bevoegdheid heeft hiervan vooraf op de hoogte gebracht worden.

Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen moet tijdens de vorst- en sneeuwperiodes afgeraden worden. Bij vorst bevroren de wortelen en worden niet opgegeten door de muskusrat. Dan zijn deze giftige wortelen een potentieel gevaar voor het milieu. Bij sneeuw moet het gebruik van giftige lokazen eveneens afgeraden worden omdat in die omstandigheden andere diersoorten minder voedsel vinden en daardoor lokazen kunnen gaan opnemen. Ook in zeer regenrijke perioden bij hoge waterstand moet het gebruik van giftige lokazen afgeraden worden omdat deze dan door het water kunnen meegevoerd worden.

Besluit

De bestrijding van de muskusrat is duidelijk gebaat bij een doelbewuste samenwerking van alle verantwoordelijke besturen en aangelanden. Ten einde voldoende resultaten te bekomen moet de medewerking van alle verantwoordelijken goed gecoördineerd worden. Voor de bestrijding zelf staan zowel mechanische als chemische bestrijdingsmiddelen ter beschikking. Geen enkel bestrijdingsmiddel geeft een volledige bestrijding. Daarom moet bij de keuze van de bestrijdingstechniek rekening gehouden worden met het biotoop, het seizoen en de levenswijze van de muskusrat.

Tevens dient het aanwenden van chemische bestrijdingsmiddelen met de nodige voorzichtigheid te gebeuren. Raadpleeg daarom steeds de ingenieur belast met de leiding van de bestrijding van de muskusratten van uw streek .

N.V. DEPRET

Telefoon 050 - 54 42 31
Telex 81.338 zbgvan

8380 Zeebrugge,
Rouaanstraat 42

- OPENBARE EN PRIVATE WERKEN -

- VERHURING VAN MATERIEEL -

- BAGGERWERKEN -

- BERGINGSWERKEN -

- HAVEN- en WATERBOUWWERKEN -

P.V.B.A. STUDIEBUREEL IR. G. VERSCHAEVE

Manitobalaan nr. 31,

8200 ST.-ANDRIES BRUGGE 2

Tel. 050/31.41.87

Bureel voor wegen- en rioleringswerken

waterbeheersingswerken - Pompgemalen

draineringswerken

algemene bouwkunde

REFERENTIES

- Ontwateringsontwerp omheen het Spaarbekken I te Kluizen - opdracht Ministerie van Landbouw.
- Waterbeheersingswerken en centrale toevoer van oppervlaktewater naar de waterwinning van de N.V. Watermaatschappij „Zeeland”.
- Normalisatie- en kalibreringswerken aan de Handzamevaart - opdracht Ministerie van Landbouw.
- Meerdere opdrachten voor Polderbesturen en Wateringen, o.a. :
Polder van Moervaart en Zuidlede,
Isabellapolder,
Zwarte Sluispolder,
Polder Moerbeke-Waas,
Watering De Burggravenstroom, e.a.
- Ruilverkavelingen.
- Totale Rioleringsplans voor Gemeenten.

DE VERENIGING VAN LIMBURGSE WATERING

Door Rudi Briers
Secreteris VLW en ont-
vanger-Griffer van de
Wateringen de Herk en de
Laambeek

Een eerste "Verbond der Limburgse Wateringen" werd opgericht op 16.07.1962 als raadgevend orgaan om de werking van de wateringen te bevorderen.

Om de werking te financieren werd een bijdrage geïnd van 1 fr/ha. In de loop van haar bestaan organiseerde het Verbond der Limburgse Wateringen de volgende activiteiten of nam er aan deel :

1. een demonstratie met graafmachines te Stevoort
2. een demonstratie inzake aanwending van scheikundige onkruidbestrijdingsmiddelen te St.Truiden en in "het Schulensbroek"
3. deelname met een stand aan de "werktuigendagen" te Kuringen
4. een studiereis naar een waterschap in Nederland.
5. een studiereis naar wateringen en polders in Oost- en West Vlaanderen.

Door het wegvallen van de bezielende figuren achter het Verbond der Limburgse Wateringen, de heer ir. Jozef Hiemeleers en de heer René Briers, stopte de werking in 1977.

Toenemende moeilijkheden en administratieve problemen hebben mij er in 1981 van overtuigd dat een vernieuwde samenwerking nodig en mogelijk moest zijn. Op 24.09.1981 werd een eerste kontaktvergadering georganiseerd in de kantoren van de Watering "De Herk".

De aanwezigheid van elf wateringën nl. het Schulensbroek, het Grootboek, de Dommelvallei, de Vreenbeek, de Velpe, het Vereveld, St.Truiden, Schakkebroek en Terbermen, de Middelbeek, de Laambeek en de Herk, bevestigde de noodzaak tot samenwerking. De beslissing van de vergadering was dan ook dat men wel degelijk een nieuwe vereniging van Limburgse Wateringen wenste.

Het opstellen van de statuten nam de nodige tijd in beslag en slechts op 24.06.1982 werd een statutaire vergadering georganiseerd. Op democratische wijze werden bestuur, voorzitter en ondervoorzitter gekozen, er werd een secretaris aangeduid, een eerste bijdrage werd vastgesteld op 1 fr/ha en een afvaardiging bij de VVPW werd aangeduid. Tien van de elf Limburgse wateringën vormden op dat moment een vereniging die wou samenwerken.

Als voorzitter van de VLW werd de heer Yves Ectors gekozen. Deze voorzitter van de kleine watering van Schakkebroek en Terbermen is de ideale persoon om de grote en kleine wateringën te leiden in een rimpelloze koers. De ondervoorzitter, ridder Benoit de Schaetzen van Brienen, is tevens voorzitter van het Verbond der Brabantse Wateringen hetgeen een vlotte samenwerking garandeert.

Als een donderslag bij heldere hemel volgde enige tijd later het ontslag van vier aangesloten wateringën. De wateringën het Schulensbroek, het Grootboek, de Dommelvallei en de Vreenebeek verlieten de vereniging zonder opgave van reden. De overblijvende wateringën waren van oordeel dat er nog steeds veel nuttig werk kon gedaan worden en hoopten dat de ontslagnemende wateringën vroeg of laat terug zouden keren in de vereniging.

Ondertussen werden reeds meerdere vergaderingen gehouden en de werking wordt in de aangesloten wateringën als positief en nuttig gezien. Er werden tot op heden geen concrete resultaten bereikt maar de volgende problemen werden tot nu toe besproken en eventueel ook doorgespeeld aan anderen.

1. de nood aan een algemeen politieteglement is groot en aan de VVPW wordt gevraagd om deze leemte op te vullen bij de

herziening van de wetgeving betreffende polders en wateringen.

2. er bestaat een behoefte aan een identifikatiebewijs voor ontvanger-griffiers bij de controle van waterlopen en het betreden van privaat domein, ook deze problematiek werd doorgespeeld aan de VVPW.
3. de mogelijkheid om de hulp in te roepen van het machinepark van grotere wateringen bij noodgevallen wordt goedgekeurd.
4. de toepassing van de wet betreffende de onbevaarbare wateropen van 28.12.1967 moet in de polders en wateringen mogelijk zijn. Ook dit is een materie voor de VVPW bij de herziening van de wet.
5. in de strijd tegen de muskusratten nam de heer De Schaetzen het initiatief om het bestaande probleem wereldkundig te maken.
6. er werd ook overwogen om de bestekken voor ruimingswerken te bundelen met verschillende wateringen om een interessante prijs te bekomen maar de administratieve problemen hierrond werden nog niet opgelost.
7. de verplaatsing naar de algemene vergadering van de VVPW te Gent op 18.11.1983 werd een uitstap samen met het Verbond der Brabantse Wateringen.

De Vereniging van Limburgse Wateringen is op dit ogenblik samengesteld uit de volgende wateringen :

- St-Truiden	9.920 ha
- de Herk	7.874 ha
- de Laambeek	1.967 ha
- de Velpe	1.625 ha
- het Vereveld	1.192 ha
- Schakkebroek	990 ha
- de Jeker	364 ha
	<hr/>
	23.932 ha

De op dit ogenblik niet aangesloten Limburgse wateringen vertegenwoordigen samen een oppervlakte van 17.856 ha. In de VLW bestaat nog steeds de wens om deze wateringen alsnog te mogen verwelkomen als lid.

- Vanuit de vereniging komen ook vragen in verband met sommige doelstellingen voor de herziening van de wet betreffende polders en wateringen. Bij het overlopen van deze vragen is het niet mijn bedoeling een standpunt in te nemen maar veeleer om een probleem voor te stellen waarover achteraf in de schoot van de VVPW kan doorgepraat worden.

Een eerste probleem komt al dadelijk voort uit artikel 1 waar de term "één of meerdere integrale hydrogeologische entiteiten" gebruikt wordt bij de omschrijving van het gebied. Aangezien op dit ogenblik niet duidelijk is welke omvang men deze integrale entiteiten wenst te geven sluipt de angst rond in de harten van vele bestuurders van kleine wateringen en polders die zich in hun bestaan ernstig bedreigd voelen. Het is inderdaad niet duidelijk of de nieuwe wet zal gebruikt worden om een vlottere uitbouw van bestaande wateringen en polders mogelijk te maken dan wel om enkele super-wateringen en polders (waterschappen) te creëren.

Mijn eigen watering is met zijn 7.874 ha een middelgrote watering die zich nu nog uitstrekt over elf gemeenten (voor de fusies van gemeenten waren het er 53). Het gebied is voornamelijk gesitueerd in valleien en vertegenwoordigd overeenkomstig de hiernavolgende tabel slechts 14% van de oppervlakte van de gemeenten waarover zij zich uitstrekt. Wanneer de nieuwe wetgeving een normale en vlotte eenmaking van het gebied zou toestaan zou de oppervlakte van de gronden in de watering al gauw groeien tot een totaal van ongeveer 28.228 ha. Deze oppervlakte zou de watering heel wat meer middelen geven zonder dat de hoeveelheid ruimingswerken in gelijke mate zal toenemen waardoor er kredieten kunnen vrijkomen om noodzakelijk studieopdrachten te geven die nu door de gemeenten zelf gegeven moeten worden.

Het hierbij gaande bijkomende werk aanvaarden wij graag als full-time ontvanger-griffier indien er ook een gunstige regeling gevonden wordt om weddeschalen toe te kennen. De vergoeding per ha zou inderdaad moeten vervangen worden door weddeschalen om het verwijt dat de ontvanger-griffier enkel werken en uitbreiden om de

eigen rekening te spijzen te ontzuiveren.

Gemeente	opp. gemeente	In watering de Herk	In %	Bij uitvoering nieuwe wet.
Alken	2.685 ha	1.025 ha	38%	2.685 ha
Borgloon	4.925 ha	628 ha	13%	4.700 ha
Diepenbeek	3.783 ha	87 ha	2%	946 ha
Hasselt	9.221 ha	2.112 ha	23%	4.611 ha
Heers	5.172 ha	540 ha	10%	5.172 ha
Herk-de-Stad	4.094 ha	502 ha	12%	819 ha
Kortessem	3.298 ha	1.566 ha	47%	3.298 ha
Nieuwerkerken	2.166 ha	405 ha	19%	1.083 ha
St.Truiden	10.221 ha	201 ha	2%	1.278 ha
Tongeren	8.350 ha	110 ha	1%	1.044 ha
Wellen	2.592 ha	692 ha	27%	2.592 ha
	<u>56.507 ha</u>	<u>7.868 ha</u>	<u>14%</u>	<u>28.228 ha</u>

Een tweede probleem vormt de optie om de bestuursvergadering, toegankelijk te maken voor de burgemeester uit het gebied en dit met raadgevende stem. In bv. de watering de Herk zou de verhouding op dit ogenblik 13 bestuursleden en 11 burgemeesters zijn. Persoonlijk denk ik dat deze verhouding geen goede vergaderingen toelaat en praktisch zou de watering moeten uitkijken voor een nieuwe vergaderruimte. In de nieuwe wet zou men zelfs het bestuur willen inkrimpen tot 5 à 9 bestuursleden volgens de oppervlakte van het gebied. Dan zou het bestuur op zijn eigen vergadering in de minderheid zijn ten opzichte van de raadgevende leden.

De optie om de totale controle over kantiteit van het water te bekomen lijkt op dit ogenblik een beetje te ver gegrepen. Het ruimen en onderhouden van baangrachten blijft normaal een materie voor de beheerder van de weg. Het beheer over alle natuurlijke waterlopen over hun volledige lengte, eerst categorie uitgesloten, komt volgens mij wel de watering en polders toe.

Het eenvormig maken van de administratie is zeker nuttig maar het lijkt aangewezen om de bestaande degelijke documenten te behouden. In Limburg werd er voor rekening en begroting nu drie jaar geleden door het provinciebestuur het initiatief genomen om in samenwerking met de wateringen een nieuw model samen te stellen dat beantwoordt aan de behoeften. Voor het aanmaken van de nodige exemplaren werd door de provincie in opdracht van de wateringen een aanbesteding georganiseerd om een zo gunstig mogelijke prijs te bedingen voor de wateringen. Aangezien dit model voldoening schenkt staan de Limburgse wateringen niet te trappelen om nogmaals een ander model.

Voor de inning van de belastingen en het aanmaken van de nodige documenten zijn een aantal Limburgse wateringen reeds aangesloten bij LIRIC. Indien de marktprijzen van de computers in de nabije toekomst nog verder dalen bestaat er zelfs de mogelijkheid om persoonlijk een aangepast systeem te plaatsen. Een eigen systeem geeft meer mogelijkheden :

- men kan een volledig leggerbestand bijhouden met directe opzoekmogelijkheden en vlotte aanpassing aan de werkelijke toestand
- de opvolging van de betalingen kan automatisch gebeuren.
- de atlas der waterlopen zou eveneens kunnen ingebracht worden zodat de voornaamste gegevens binnen enkele seconden opgeroepen kunnen worden.
- de boekhouding kan geautomatiseerd worden.
- de afrekening van ruimingswerken en het bijhouden en programmeren van de ruimingswerken kunnen ook automatisch .

Wat ook het resultaat mag worden van de bespreking van de problemen rond de nieuwe wetgeving er is een nieuwe en aangepast wetgeving nodig voor polders en Wateringen.

Het is gewoon onmogelijk om ieders wensen te verwoorden in een wet en in eerste instantie moet het welzijn van "Polder en Watering" nagestreefd worden.

nv agrotechnic

raadgevend ingenieurbureau
adviseert - ontwerpt en
begeleidt de uitvoering van :

• hoofdkantoor

internationaal rogiocentrum
22^e verdieping - bus 407
1000 brussel
tel. 02/217.16.20

• regionaal kantoor

maastrichterswg 1
3500 hasselt
tel. 011/22.75.65

• rioleringen

- totale rioleringsplans
- riolen, moerriolen, kollektoren, persleidingen
- rioolgemalen

• zuivering van afvalwaters

- zuiveringsinstallaties voor
huishoudelijk/industrieel afvalwater

• slibbehandeling

- slib van afvalwaterzuiveringsinstallaties
- baggerslib

• drainage

- drainage voor landbouwdoeleinden
- specifieke ontwateringsproblemen van
sportvelden, woongebieden

• waterbeheersing

- herkalibreren waterlopen
- wachtbekkens
- gemalen
- stuwen/watermolens

• grondwater

- opsporen verontreiniging
- bescherming grondwater

METIMMEX p.v.b.a.

Landmeters - experts kantoor

Opmetingen van gronden, wegen, waterlopen, dijken.
Grensbepalingen - afpalingen - eigendomsbetwistingen.
Nivelleringen van terreinen en waterlopen. Normalisaties.
Expertises i.v.m. verkopen - plaatsbeschrijvingen.
Schattingen van onroerende eigendommen.

Abdijbekestraat 16, 8200 Brugge 2. Tel.: 050/31 52 55.
050/31 10 42.

pvba Demaecker en Van Haecke

Een familiale onderneming
met hart voor het werk.

P.V.B.A. Demaecker en Van Haecke
Dorpweg 35
8411 ZUIENKERKE MEETKERKE
Tel. 050/31.63.27

Registratie : 672.069.547/050.111
Categorie : 01, 02, 03, 04, 08
Erkenning : 11.434
Klasse : 64, B5, B1.3.

Specialiteiten :

- Reiten en ruimen van waterlopen.
- Bezetten van de oevers met dijkelementen.
- Inheien van allerhande palen.
- Maken van nieuwe grachten met allerhande V. Bakken.
- Grondvervoer met Volvo B.M. Dumpers.
- Niveleren van gronden met Bulldozers cat. D.6.
- Verhuur van kranen O en K op rupsen RH4 RH6 RH12 RH14 op banden MH4.
- Plaatsen van filters rond putten en vijvers.

ACTUALITEIT

STRUCTURELE OPBOUW VAN DE VLAAMSE ADMINISTRATIE

Gevolg aan de Gewestvorming werd ook 's lands administratie volledig hervormd.

De Vlaamse Administratie werd ingedeeld in negen "sectorbesturen" : onderwijs, kunst en toerisme, sport, gezin en maatschappelijk welzijn, gezondheidszorgen, economie en werkgelegenheid, ruimtelijke ordening en leefmilieu, huisvesting, regionale en lokale besturen.

Ieder "sectorbestuur" is ingedeeld in verscheidene "deel-besturen" De administratie voor ruimtelijke ordening en leefmilieu (AROL) bestaat bijvoorbeeld uit de volgende besturen :

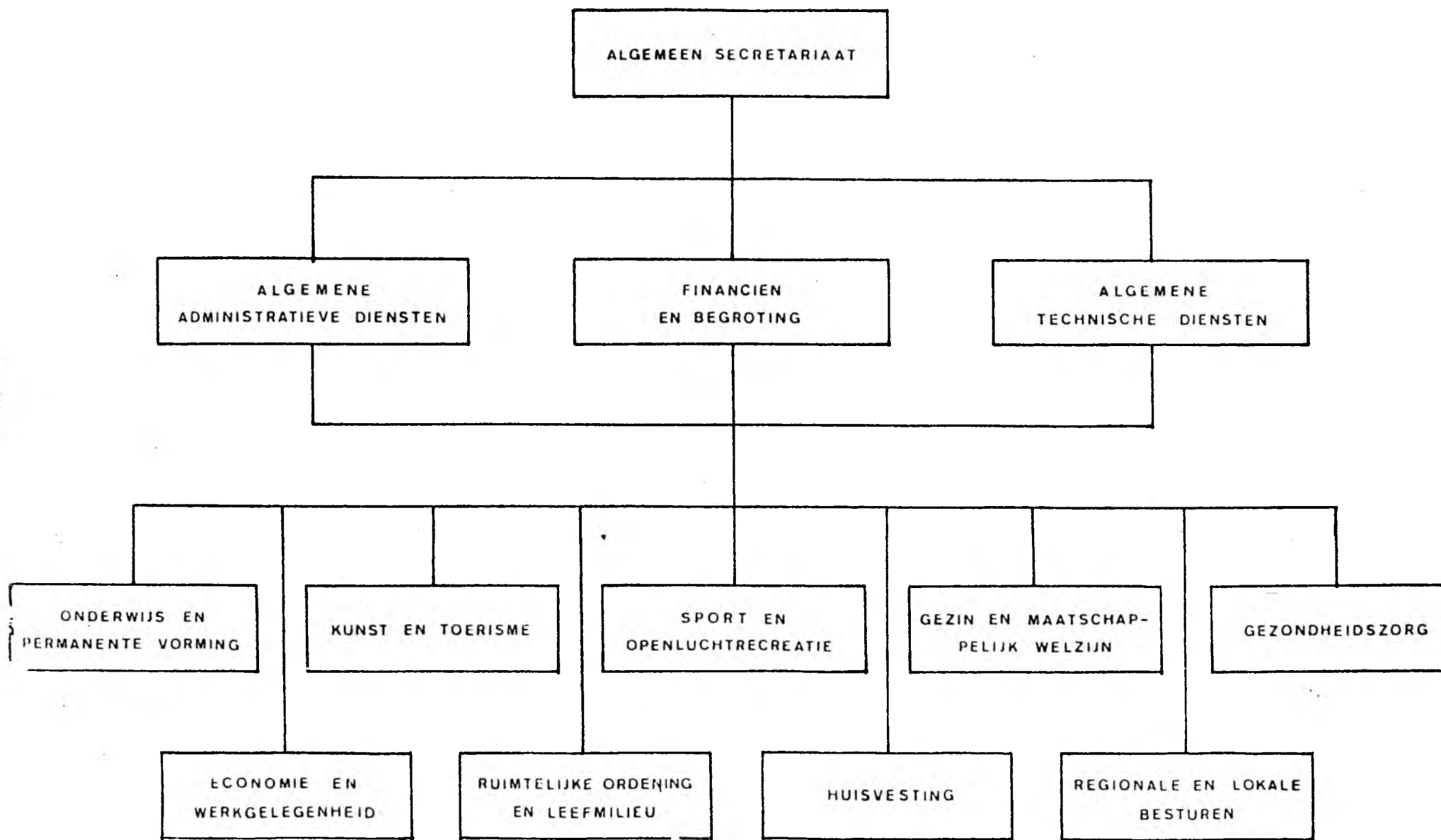
- Ruimtelijke Ordening
- Landinrichting
- Monumenten en Landschapszorg
- Leefmilieu en water (waterkwaliteit)

Deze besturen zijn op hun beurt opgesplitst in verscheidene diensten : zo heeft de Centrale Studiedienst der Polders samen met ondermeer de dienst voor de Ordening van het Platteland (ruilverkaveling) en de Landelijke Waterdienst (dat evenwel als specifieke dienst in het gedrang komt) een plaats gekregen binnen het bestuur "Landinrichting"

Bovenop die negen "sectorbesturen" komen er drie algemene overkoepelende diensten : de dienst Financiën en Begroting, de Algemene Technische Dienst en de Algemene Administratieve Dienst.

In principe wordt "het Vlaams beleid" ontworpen door negen sectoriële administraties. Die moeten de noden, doelstellingen en prioriteiten vastleggen. Zij beslissen of er iets gebouwd, aangelegd, hersteld enz.. moet worden. In een volgende fase komt een dossier tot stand dat overgemaakt wordt aan de ATD die het technisch zal uitwerken en het bestek zal uitvoeren. De ATD schrijft de aanbesteding uit, duidt de aannemer aan, doet controle op de werken, en geeft opdracht tot betaling.

ORGANIGRAM VAN DE VLAAMSE ADMINISTRATIE

Men heeft aldus een volledige scheiding getrokken tussen het uitdenken van het beleid en de technische uitvoering. De voornaamste reden voor de opzet van de ATD was trouwens de éénvormigheid in de technische opmaak van de dossiers en de naleving van de technische reglementen. Op te merken valt ook dat de ATD zal werken voor de negen sektoriële besturen.

Het feit dat het personeelskader van de Landelijke Waterdienst opgeslorpt wordt door de Algemene Technische Dienst waardoor de functie van deze dienst in het gedrang komt, scheidt bij de Polder- en Wateringbesturen nogal wat bekommernis. Op het hoogste beleidsniveau inzake het algemeen beleid op het oppervlaktewater kan hierdoor een soort vacuum ontstaan. Bovendien zullen onze besturen voor wat betreft de controle, het toezicht en de betoelaging van de door hen opgemaakte dossiers, nu terchtkomen in een super-administratie van 250 man, in plaats van bij de kleine plaatselijke direkties van de Landelijke Waterdienst, die met kennis van de plaatselijke toestand en met veel liefde voor hun vak, de dossiers begeleidden, en dat is iets dat toch niet zou mogen verloren gaan.

D. Demeyere.
Secretaris VVPW.

de nieuwe Huurwet

Initiatiefgroep Huurwetgeving

DE BROCHURE

Op 68 bladzijden wordt de nieuwe huurwet uitgelegd en besproken en de vele verschillende huursituaties onderscheiden.

De vlotte taal en de vele voorbeelden maken van de brochure een « snelraadpleger » die bruikbaar en verhelderend is voor iedereen.

Achtereenvolgens worden het toepassingsgebied, de huurprijs, de kosten en lasten, het einde en de verlenging van de huur, de waarborg, de plaatsbeschrijving, de teruggave van de woning, de verjaringstermijn en de procedure besproken.

Het geheel wordt afgerond met een reeks nuttige adressen en publicaties voor verdere informatie.

Prijs : 120 F (port en BTW inbegrepen)
Schriftelijk te bestellen bij Die Keure, Oude Gentweg 108, 8000 Brugge